

CENTRAL BALTIC
INTERREG IV A
PROGRAMME
2007-2013

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE

Vanajanlinna

Sijainti: Hämeenlinna

Omistaja: Hämeenlinnan kaupunki, kiinteistöä vuokraa Vanajanlinna Oy, jonka omistavat Harri Pekka Vihma ja Mika Walkamo

Aukioloajat:

Aikuiset	0,00 €
Lapset alle 18 vuotta	0,00 €
Opiskelijat	0,00 €
Eläkeläiset	0,00 €

Saavutettavuus:

GPS-koordinaatit:

N 60°58'591"
E 023°33'521"

Omalla autolla:

Turusta Vanajanlinnaan on matkaa 145 km, Helsingistä 94 km, Tampereelta 75 km ja Lahdesta 75 km. Tarkista ajo-ohjeet [tästä](#).

Pysäköinti:

Lehmuskujanteen päässä on autoille merkitty parkkipaikka.

Joukkoliikenne:

Linja-autoliikenne

Hämeenlinnan linja-autoasema sijaitsee kaupungin keskustassa, osoitteessa: Eteläkatu 1
Avoimna ma - pe 8 - 18, la 9 - 15.30, su 12 - 18.30. Linja-auto 9 lähtee Hämeenlinnan linja-autoasemalta kohti Vanajanlinnaa. Aikataulun voi tarkistaa [tästä](#).

Symbolimerkitykset:

WC: Esteetön kohde: Sisältää kohteita, joissa esteitä: * Koirat sallittu:

Kasveja myynnissä: Ostosmahdollisuus: Ruokaa ja juomaa: Majoitus:

Junat

Hämeenlinnan rautatieasema sijaitsee osoitteessa: Hämeentie 16.

Lipunmyynti on avoinna ma - pe 6.30 - 19.50, la 7.40 - 15.50, su 10.40 - 19.50.

Asemahalli avoinna ma - su 5.15 - 0.10

Junamaatit, 2 kpl asemahallissa avoinna ma-su 5.15 - 23.45 Junien aikataulut: www.vr.fi

Taksi

Taksin voi tilata numerosta (03) 106 2500. Puhelun hinta 99 snt / puhelu + 14 snt / 10sek + pvm

www.aluetaksi.net

Yhteystiedot:

Vanajanlinnantie 485

13330 Harviala, Hämeenlinna

Puh. 03 61020

vanajanlinna@vanajanlinna.fi

Kohdekuvaus:

Vanajanlinna on yksi Museoviraston ja ympäristöministeriön luokittelemista valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä. Vanajanlinnan maisema on ollut asuttua todistettavasti aina 1400-luvulta lähtien. Tilan omistajista on tietoa aina 1580-luvulta lähtien ja omistajiin on lukeutunut valtaneuvoksen vävyjä, ratsumestareita, pormestareita, kuin kruununvoutejakin. Kartanon päärakennus on rakennettu 1920-luvulla tohtori Carl Wilhelm Rosenlewin metsästysmajaksi. Se valmistui varsin hitaasti, sillä sitä rakennettiin pääasiassa vain kesäaikaisin vuosien 1919–1924 välisenä aikana. Kartano rakennettiin Äikääjän vanhan, talonpoikaistyyllisen päärakennuksen paikalle korkearantaisen niemen laelle. Rakennuksen sijaintiin vaikutti, maastopiirteiden lisäksi, monisatavuotinen pihalehmus. Päärakennuksen, kartanoalueen maatalousrakennukset ja työväen asunnot on suunnitellut Sigurd Frosterus. Vanajanlinna ilmentää 1910–1920-luvun taitteen arkkitehtisuuntausta, jossa on yhdistettynä palatsityylivirtaukset vapautuneisuuteen, luonnonläheisyyteen ja välittömyyteen. Päärakennus on mittasuhteiltaan valtava ollakseen tohtori Rosenlewin metsästysmaja. Linnan lattiapinta-ala on kaiken kaikkiaan 4000 m² ja sen rakennusmateriaalit ovat ensiluokkaisia, koska Rosenlew halusi että kaiken tulisi olla parasta mitä saatavilla oli.

Maisemasuunnittelusta vastannut puutarha-arkkitehti Bengt Schalin suunnitteli kartanolle vuonna 1921 talouspuhan, työväen asuntojen puutarhojen sekä maastoportaiden, kasvihuoneiden ja talvipuutarhojen detaljisuunnitelmien lisäksi linnaa ympäröivät puutarha- ja puistoalueet. Vanajanlinnan puutarha edusti aikakautensa huippupuutarhasuunnittelua. Kartanoa ympäröimään Schalin suunnitteli 1800-luvulla Englannissa syntynyttä ja Saksan kautta 1900-luvun alussa Suomeen tullutta muotopuutarha-arkkitehtuuria noudattelevan puiston. Puutarhan arkkitehtuuri oli suoralinjaista, symmetristä ja aksiaalista. Hän halusi luoda muotopuutarhasta ja päärakennuksesta ehyen kokonaisuuden, joka olisi myös tarkoituksenmukainen. Erityistä huomiota hän kiinnitti erilaisiin tilakokonaisuuksiin, joissa oli mahdollisuus lepoon ja virkistytymiseen. Kartanolle johti kaksirivinen lehmuskuja. Linnan läheisyydessä oli vielä vuonna 1946 kolme yhdensuuntaista kasvihuonetta ja näiden ja rannan välissä sijaitsi kuusiaidalla erotettu keittiökasvitarha. Keittiökasvitarhan jatkeena oli lehmuskujanteen suuntaisena hedelmätarha.

Vanajanlinna oli kallis ylläpidettävä, jonka vuoksi se laitettiin myyntiin vuonna 1941. Linnasta oli kiinnostunut tasavallan presidentti Risto Ryti ja varakas saksalainen asekauppias Willy Daus. Rytille esitettiin tuolloin Naantalin kultarantaa toisena kesäasuntovaihtoehtona, jonka valtio myös lunasti haltuunsa. Vanajanlinna myytiin hiljaisuudessa Dausille, joka ehti asuttaa linnaa vain kolme vuotta. Saksan hävittyä sodan, kaikki saksalaisten hallussa ollut omaisuus Suomessa siirtyi välirauhan yhteydessä solmitun sopimuksen mukaisesti Neuvostoliitolle, jolloin myös Vanajanlinna siirtyi Neuvostoliiton hallintaan. Päärakennus jäi tyhjilleen ja puutarha pääsi pahoin villiintymään. Yrjö Sirolan säätiö osti tilan itselleen 1956 ja samalla se siirtyi takaisin suomalaisomistukseen. Sirola-opiston aika päättyi Vanajanlinnassa 1994, jolloin tila siirtyi Hämeenlinnan kaupungin omistukseen. Kartanolla alkoi 1998 hotelli- ja ravintolatoiminta vuokratuissa tiloissa.

Kuvat:

Aurinkokello. Kuva: Kaisa Kalliovuo

Vanajanlinnan puutarhan on suunnitellut puutarha-arkkitehti Bengt Schalin. Kuva: Kaisa Kalliovuo

Valon ja varjon leikkiä. Kuva: Kaisa Kalliovuo

Schalin kiinnitti huomiota erilaisiin tilakokonaisuuksiin, joissa oli mahdollisuus lepoon ja virkistytymiseen. Kuva: Kaisa Kalliovuo

Puutarhasta avautuu upea maisema järvelle. Kuva: Kaisa Kalliovuo

Lähteet ja linkit:

Merivuori, Tuula-Marja. Bengt Schalin ja vuosisadan alun muotopuutarhat. Hortus fennicus – Suomen puutarhataide. Toim. Maunu Häyrynen. Forssan Kirjapaino, Forssa 2001, 256-263.

Vanajanlinna:

<http://www.vanajanlinna.fi/portal/1090/>

Hämeenlinnan kaupunki:

http://www.hameenlinna.fi/pages/58709/Vanajanlinna/Vanajanlinna_maisemaselvitys_LOW_190209.pdf